

سروشنامه : صدرالدين شيرازي، محمد بن ابراهيم، ۹۷۹-۱۰۵۰ ق.
عنوان قرار دادی : الحكمة المتعاليه في الاسفار الاربعه فارسي - عربي شرح
عنوان و نام پدیدآور : شراب سر به مهر : ترجمه و شرح الحكمة المتعاليه في الاسفار العقلية الاربعه، مؤلف صدرالدين محمد الشيرازي
ملاصدرا؛ مترجم محمد مسعود عباسي.

مشخصات نشر : قم : دارالعلم ، ۱۳۹۴

ج ۹

شابک : نوره : 978-964-204-241-8 ج 8-5 : 978-964-204-242-5 ج 7 : 978-964-204-244-9

ج 6-4 : 978-964-204-245-6 ج 3-1 : 978-964-204-246-3

و منبع فهرست نویسی : فیبا

تناخت : قهرست نویسی بر اساس جلد ششم ، ۱۳۹۳

موضوع : صدرالدين شيرازي، محمد بن ابراهيم، ۹۷۹ - ۱۰۵۰ ق. الحكمة المتعاليه في الاسفار الاربعه -- نقد و تفسير

موضوع : فلسفه اسلامی -- متون کهنی تا قرن ۱۲

موضوع : حکمت متعاليه

شأنه لغوي : عباسي زنجاني، محمد مسعود، ۱۳۵۰ -- مترجم

رده بندی کنگره : ۱۰۸۴BBR ۱۳۹۳

رده بندي نويسی : ۱/۱۹۹

اسی مل : ۳۴۲۸۷۵۸

شراب سر به مهر

ترجمه و شرح حکمت متعاليه (ج ۹)

مؤلف : صدرالدين محمد الشيرازي (ملا صدرا)

ترجم / آيات الله معبد مسعود عباسي زنجاني

ناشر / انتشارات دارالعلم

تیراژ ۵۰۰

قیمت ۳۰۰ تومان

نوبت چاپ / اول ۱۳۹۷

قطع و صفحه / ۱۹؛ بری ۸۲۰ صفحه

دفتر مرکزی / قم خیابان معلم ، میدان روح - پیش کوی ۱۹ پلاک ۱۰

تلفن / ۹ - ۳۷۷۴۴۲۹۸ فکس / ۸ - ۳۷۷۰۰۰۰۰

قم / خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، واحد ۷ تلفن : ۳۷۸۴۳۰۸۶-۷

دفتر تهران / خیابان انقلاب، ۱۲ فروردین، ساختمان تهران ناشران

طبقه همکف شماره ۱۸ / ۱۶ تلفن : ۹۶۹۷۳۸۰۹-۶۶۹۷۳۸۰۹-۵

چاپ / چاپ احسان قم، تلفن ۳۷۷۴۴۴۳

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است

فروش اینترنتی :

www.darolelm1335.com

شابک ۳-۲۴۶-۲۰۴-۹۶۴-۹۷۸ دوره ۸-۲۴۱-۲۰۴-۹۶۴-۹۷۸

فهرست

- باب هشتم: ابطال تناسخ نفوس و ارجاع ورد آله‌ای که طرفداران تناسخ بدان چنگ زده‌اند ۹
- فصل ۱: ابطال تناسخ با پرهانی عریضی ۱۱
- فصل ۲: ابطال تناسخ با تمام اقسامش و اشاره به نظرات طرفداران تناسخ و ویران کردن آراء آنان ۲۴
- فصل ۳: دفع شک‌های باقی مانده طرفداران انتقال نفس از آنها ۶۷
- فصل ۴: تمهید بصیرت و پیش دادن بر این باب از جهت کفایت نسبت به نفس به بدن و اشاره به مرگ طبیعی و زمان آن، و فرق بین مرگ طبیعی و مرگ اختزایی و ۱۰۸
- فصل ۵: هر شخص انسانی، یک ذات واحد دارد که همان نفسش می‌باشد و آن نفس واحد به عینه: حی و مدرک و سمیع و بصیر و عاقل است و همان نفس واحد نیز: غذا دهنده و ..... و تولید کننده است و بلکه از وجهی، جسم طبیعی متحرک نامی حساس می‌باشد ۱۱۱
- فصل ۶: ضعف سخنی که صاحب «مطارات» در این مقام بیان داشته به جهت دفع مطلبی که حکما در تکرر قوا بیان داشته‌اند بدون اینکه به یک ذات واحد بازگشت داشته باشد چنانکه بر شما، نور حقیقت از کرانه‌های سخنش تابنده و روشن شده است چنانکه بارها تو را بر این امر هشدار دادیم ۱۴۱
- فصل ۷: تمام این قوای بدنی نسبت بدانچه از هیات نفسانی که در نفس اند حکم سایه را دارند ۱۵۰

فصل ۸: اولین تعلق گیرنده به نفس ۱۶۰

باب نهم: شرح ملکات نفس انسانی و افعال و انفعالات آن و منازل انسان و مقاماتش و اینکه بعضی از

قوای انسان از حیث وجود برتر است و از جهت تجزیه پذیری از بعض دیگر کمتر می باشد ۱۶۷

فصل ۱: خواص و ویژگی های انسان ۱۶۹

فصل ۲: رصاف نفس انسانی، و مجامع اخلاق او و اختلاف آنها در شرف و پستی ۱۹۰

فصل ۳: منازل انسان و درجاتش بر حسب قوای نفسش ۲۰۲

فصل ۴: ارتقا یافتن مدرکات از پائین ترین منازل به عالی ترین شان و کلام در مراتب

تجرد ۲۰۴

فصل ۵: قوای نفس که به بدن تعلق دارند بعضی شان کمتر قبول تجزی می کنند و بعضی

دیگرشان بیشتر تمسیر هستند و قوای نفس با اینکه متبدل هستند و با اینکه افاعیل

گونگونی دارند، چگونه می توانند در نفس شخصی می باشند؛ و همین طور بدن با اینکه

هر لحظه تبدیل می پذیرد - چگونه با واحد شخصی باقی می ماند؟ ۲۲۶

باب دهم: تحقیق معاد روحانی و اشاره به سعادت عقلا و رومی که در ازای سعادت عقلی است و

اشاره به سعادت و شقاوت غیر حقیقی و آنچه در بیان سعادت و شقاوت گفته شده است ۲۶۳

فصل ۱: ماهیت سعادت حقیقی ۲۶۵

فصل ۲: چگونگی حصول این سعادت و منشاء محبوب بودن نفس از این سعادت، مادامی

است که در این عالم است ۲۷۷

فصل ۳: شقاوتی که به ازای سعادت حقیقی است ۲۹۱

فصل ۴: سبب خالی بودن بعضی از نفوس از معقولات و محرومیت شان از سعادت

اخروی ۳۰۱

فصل ۵: چگونگی حصول عقل فعال در نفوس ما ۳۱۰

فصل ۶: بیان بخشی از حالات این فرشته روحانی که نزد عرفا - به گونه رمز و اشاره - به نام

- ۳۲۲ ..... «عقاه» نامیده می‌شود
- فصل ۷: بیان سعادت و شقاوت حسی اخروی، نه سعادت و شقاوت عقلی حقیقی ۳۲۵
- فصل ۸: تلافی آراء و نظریات مردم در باب معاد ۳۶۶
- فصل ۹: دلایل منکران معاد ۳۷۲
- فصل ۱۰: تفاوت مراتب مردم در درک معاد و برتری مقاماتشان بر یکدیگر در این امر ۳۸۶
- فصل ۱۱: ساهی، دانه شرافت علم معاد و بلندی منزلت و اوج قلّه معرفت برانگیخته شدن ارواح و حساد عظیمشان ان ۴۰۵
- باب یازدهم: معاد جسمانی را آنچه ..... ان احوال آخرت و مقامات آن مربوط می‌شود ۴۱۹
- فصل ۱: بیان اصولی که در اثبات این مقصد بر آنها نیاز است، و یاد این مقصد می‌توان آنها را به کار برد و استفاده کرد ۴۲۱
- فصل ۲: نتیجه مقدماتی که آوردیم و شمرده‌ایم ۴۴۶
- فصل ۳: دفع شبهات منکران و شک‌های انکار کنندگان حشر اجساد ۴۵۰
- فصل ۴: قبر حقیقی، و ان: یا بوستانی از بوستان‌های بهشت است و یا گودالی از گودال‌های جهنم ۴۹۲
- فصل ۵: اشاره به عذاب قبر ۴۹۵
- فصل ۶: چیزی که از انسان باقی می‌ماند ۴۹۶
- فصل ۷: ماده آخرت و هیولای صور باقی ان ۴۹۶
- فصل ۸: بعث ۵۰۴
- فصل ۹: حشر ۵۰۵
- فصل ۱۰: نفس انسانی دارای انواع فراوانی از حشر است که بعضی از آنها پیش از حدوث این بدن طبیعی بوده است و بعضی شان پس از حدوث بدن خواهد بود ۵۱۶
- فصل ۱۱: انسان دارای حشرهایی بسیار است که از شماره بیرون است ۵۲۵
- فصل ۱۲: تذکر این نکته که مرگ حق است و برانگیخته شدن حق ۵۲۹

- فصل ۱۳: اشاره به حشر تمام موجودات، حتی جماد و نبات به سوی خداوند متعال همانسان که آیات قرآنی بر این حشر دلالت دارد ۵۴۰
- فصل ۱۴: معنی «ساعت» ۶۰۵
- فصل ۱۵: معنی دمیدن در صور ۶۰۷
- فصل ۱۶: دو قیامت صغری و کبری ۶۱۳
- فصل ۱۷: امام یک از اجسام در آخرت محشور می‌شوند و کدامشان محشور نمی‌گردند ۶۲۰
- فصل ۱۸: حال اهل بصیرت در این دنیا ۶۲۳
- فصل ۱۹: صراط ۶۲۶
- فصل ۲۰: نشر نالی اعمال و اشکار شدن کتاب‌ها ۶۳۹
- فصل ۲۱: سقیف، حساب و میزان ۶۵۰
- فصل ۲۲: اشاره به اهل کفر و مردم در روز قیامت ۶۶۴
- فصل ۲۳: حالاتی که بر سینه انسان بار می‌گردد ۶۶۷
- فصل ۲۴: بیان ماهیت بهشت و جهنم ۶۹۱
- فصل ۲۵: اشاره به مظاهر بهشت و دوزخ و مشاهدات در آن ۷۰۹
- فصل ۲۶: درهای بهشت و دوزخ ۷۱۱
- فصل ۲۷: تئمه بصیرت دادن در بیان حقیقت احوال بهشت و جهنم ۷۲۲
- فصل ۲۸: چگونگی خلود اهل آتش در آتش ۷۴۵
- فصل ۲۹: طلب وضوح نسبت به شناخت جهنم و ماده و صورت آن ۷۷۵
- فصل ۳۰: تعیین محل دردها و شکنجه‌ها در آتش جهنم ۷۸۹
- فصل ۳۱: اشاره به زبانیه و تعداد آنها ۷۹۶
- فصل ۳۲: اشاره به درجات سلوک الی الله و رسیدن به بهشت حقیقی، و درکاتی که در مقابل آنها است، یعنی: درکات دوری از خدا و سقوط در جهنم حقیقی ۸۰۱
- فصل ۳۳: درخت طوبی و درخت زقوم ۸۰۸
- فصل ۳۴: چگونگی تجدد و نو شدن حالات و آثار بر بهشتیان و جهنمیان ۸۱۵